

MANIFEST SÈLVANS

PER LA PROTECCIÓ DELS BOSCOS MÉS MADURS DE CATALUNYA

Els boscos més madurs, per la seva estructura i complexitat, generen multitud de serveis ecosistèmics vitals per a la Terra i els éssers que l'habiten. Una immensa part de la biodiversitat terrestre depèn directament de l'existència d'arbres vells. La seva estructura amb arbres grans, les soques a terra en descomposició i un sòl forestal profund i fèrtil, fan possible una regulació més eficient del règim hídric, alhora que constitueixen un embornal ingent de carboni. A més, acceleren la depuració de l'aigua i milloren la qualitat de l'aire.

Els éssers humans hem viscut durant milions d'anys, i fins fa pocs milers, en boscos on dominaven els arbres grans i vells, amb cavitats, formes recargolades, i una riquesa extraordinària de fongs, molses, líquens, falgueres, lianes..., boscos solcats de rierols, que sempre ens han proveït d'aliments, medicines, materials i seguretat.

L'era industrial i la modernitat han anat generant una societat amb un dèficit de natura cada vegada més acusat. L'estrès que ens imposem a diari és la causa d'una part considerable de les malalties i problemes psicològics i fisiològics que actualment pateixen les persones.

Sabem que el contacte amb la natura ens ajuda a millorar notablement la nostra qualitat de vida. Podem afavorir millor aquesta reconexió amb el medi natural gràcies a la disposició d'itineraris forestals amb funcionalitat terapèutica en boscos amb arbres grans i vells, espais tranquils amb un paisatge majestuós i una aerobiologia més diversa. Aquesta activitat ha de resultar compatible amb la conservació de la biodiversitat i amb els usos tradicionals que es desenvolupen en el medi rural.

A Catalunya comptem amb un territori excel·lent per teixir una xarxa de boscos proveïdors de serveis de salut i benestar. Els boscos terapèutics es converteixen en un nou recurs forestal i un excel·lent atractiu per a l'ecoturisme o el turisme de salut.

D'altra banda, els boscos vells, i sobretot les selves primàries, són un extraordinari laboratori per a la recerca científica, així com reservori de compostos i substàncies amb un enorme potencial per al desenvolupament de productes farmacèutics i de tecnologies basades en la natura.

Els boscos més vells són font d'inspiració i meravella per a l'escriptura, la pintura, la poesia, i el cinema. Són catalitzadors de la nostra evolució espiritual i cultural, i oportunitat per a la nostra reconexió amb la natura ancestral.

La disposició d'una xarxa de boscos a dinàmica natural, que inclogui aquells més madurs i tots aquells hàbitats forestals vulnerables, amenaçats o de protecció prioritària, pot assolir entre un 5 i un 10% de la superfície arbrada del país, i el seu desplegament és perfectament compatible amb la procuració d'altres vocacions i funcionalitats del bosc (fusta, llenya, suro, biomassa, ramaderia, prevenció d'incendis, protecció del sòl, etc.). De fet, la valorització dels serveis ecosistèmics dels boscos d'alt valor natural ajuda a incrementar i diversificar la producció forestal, de forma que els recursos que canalitza poden revertir-se en la millora de la finca.

Amb tot, a nivell global només queden intactes el 20% dels boscos de la Terra. La desforestació dels boscos primaris és responsable del 20% de les emissions causants del canvi climàtic. La major part de la biodiversitat terrestre, la supervivència dels primats homínids, l'existència de

multitud de comunitats indígenes i un patrimoni cultural incommensurable, depenen de la preservació d'aquests darrers boscos i selves ancestrals.

Per totes aquestes raons i circumstàncies, MANIFESTEM:

Que és precisa la disposició d'una xarxa de boscos a dinàmica natural, que inclogui aquells més madurs del territori, per tal de possibilitar la generació del conjunt de serveis ecosistèmics esmentats.

Que aquesta xarxa representi el conjunt de tipologies forestals del país i abasti primerament almenys un 5% de la superfície arbrada, de forma prioritària en els sòls forestals més fèrtils o amb millor qualitat d'estació.

Que en les unitats forestals destinades a l'explotació fustera, es reservi un mínim de peus grans per hectàrea, de forma òptima entre 5 i 10.

Que aquesta tasca de preservació i valorització dels boscos més madurs ens atorga més força i legitima més a emprendre una cooperació internacional que cerqui la protecció dels darrers boscos verges i selves primàries de la Terra.

Que, consegüentment, ens encoratgem i encomanem, nosaltres, societat civil, propietat forestal, empreses, administracions, centres de recerca, centres educatius, ONGs i entitats de custòdia, a fer possible aquest repte, cada persona i cada actor, des de la seva responsabilitat i faceta que li resulti factible, i en especial:

- Des de les **propietats forestals**, la destinació a dinàmica natural d'una part de la finca, coincidint amb els sectors amb arbres centenaris, de més alt valor natural o paratges de bellesa remarcable.
- Des de les **organitzacions/entitats/empreses**, la integració de la salvaguarda de boscos d'alt valor natural en la política de responsabilitat social i gestió ambiental, mercès al patrocini de santuaris forestals de biodiversitat i la participació en la iniciativa CompensaNatura, que aplica l'indicador oficial de l'ocupació del sòl segellat com a impacte d'una organització sobre la biodiversitat.
- Des dels **ajuntaments, òrgans gestors d'espais naturals i d'altres instàncies públiques**, l'inventariat dels boscos singulars i d'alt valor natural en el respectiu àmbit geogràfic, la catalogació com a bens patrimonials d'interès local, l'aplicació de les corresponents figures de protecció i el foment de la custòdia.
- Des dels **centres de recerca/universitats**, la investigació biomèdica sobre els beneficis que genera la reconnexió amb la natura sobre la salut i el benestar, i l'estudi de la biodiversitat, els compostos orgànics volàtils i els processos de dinàmica natural.
- Des dels **centres educatius**, el suport a CompensaNatura i l'impuls de campanyes de sensibilització en aquesta temàtica.
- Des de **tothom** que hi estigui sensibilitzat, esdevenir **Agent Sèlvans**, donar suport a CompensaNatura, i ajudar a difondre el present manifest.

Per un futur millor i la reconnexió de la nostra espècie amb els boscos i la Terra.